

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Гудзовська Ю.В.

студентка,

*Донецький національний університет
імені Василя Стуса*

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Сучасний світ як у глобальному, так і в локальному вимірі змінюється. Ці зміни вимагають нових підходів підготовки людини до життя, зокрема, завдяки забезпечення якісної освіти.

Сьогодні, коли вже недостатньо, як раніше, зводити якість освіти до звичних відсотків успішності та інших формальних показників, усвідомлене управління закладом середньої освіти можливе тільки при наявності повної, оперативної та достовірної інформації про результати діяльності всіх суб'єктів навчально-виховного процесу, ступеня і характеру впливів об'єктивних чинників середовища [6, с. 13].

Феномен якості освіти охоплює всі сторони діяльності закладу освіти: результати навчально-виховної діяльності здобувачів освіти, рівень професійної підготовки педагогічного колективу, здатність адміністрації забезпечити відповідні умови для функціонування й розвитку закладу.

Якість освіти – це узагальнений показник розвитку суспільства у певному часовому вимірі. Тому його слід розглядати в динаміці тих змін, що характеризують поступ держави в контексті світових тенденцій [4, с. 10].

Якісна освіта об'єднує в собі два складні процеси. З одного боку – це передача інформації, оволодіння і управління її потоками, використання для вирішення практичних проблем, формування певних компетентностей, тобто процес навчання. З іншого боку – це становлення душі, набуття моральних принципів, норм і досвіду моральної поведінки, тобто процес виховання.

Відповідно до ст. 41 Закону України «Про освіту», система забезпечення якості освіти в Україні складається із:

- системи забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти);
- системи зовнішнього забезпечення якості освіти;
- системи забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти [2].

Під управлінням якістю освіти слід розуміти цілеспрямований і безперервний вплив на процеси і умови освітньої діяльності, що забезпечує досягнення результатів освіти, які найкраще відповідають потребам суспільства.

Центральною ланкою системи управління якістю будь-якого освітнього закладу є освітній процес.

Система управління якістю освіти закладу середньої освіти включає в себе:

- забезпечення стандарту якості освіти як суспільного договору між суб'єктами освітнього процесу;
- визначення критеріальної основи якості освіти в загальноосвітній установі;
- підготовка аналітичних звітів і публічних доповідей про якість освіти у закладі освіти;
- стимулювання інноваційних процесів в освітній установі для підтримки і постійного поліпшення якості освіти;
- визначення напрямків розвитку закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників [1, с. 72].

Управлінська діяльність в області якості проявляється в: партисипативності (широке коло учасників); субсидіарності (висока відповідальність і самостійність низових ланок управління); рефлексивності (самоаналіз діяльності на всіх рівнях управління); дуальності (врахування особливостей управління якістю в двох режимах – функціонування і розвитку і при реалізації двох груп цілей – нормативних і маркетингових).

Управлінське рішення в освіті має ґрунтуватися на новітніх методологічних розробках як вітчизняних, так і закордонних науковців, а також унікальних особливостях освітніх систем кожної країни [3].

Для того щоб ефективно вибудувати освітню політику закладу середньої освіти, важливо виявити труднощі і їх причини, визначити сильні сторони закладу, його нерозкриті можливості зростання або ресурси розвитку. А головне – на основі проведеного аналізу вибудувати перспективи розвитку закладу, а значить розробити програму розвитку, знайти шляхи і засоби досягнення освітніх цілей.

Важливо знайти такі критерії оцінки діяльності закладу середньої освіти, які б, по-перше, по можливості охоплювали всі сторони його функціонування. По-друге, оціночна шкала не повинна бути сильно перевантажена показниками, процедури їх вимірювання не повинні бути надто громіздкими, а, навпаки, зрозумілими і доступними педагогам-практикам. По-третє, оцінювати якість освітньої діяльності закладу середньої освіти не можна тільки по критеріям «результатів», по досягненню здобувачами освіти вимог освітнього стандарту.

Визначення в рамках закладу середньої освіти (тобто конкретного освітнього закладу) критеріїв оцінки управління процесом досягнення нової якості освіти має ґрунтуватися на виявленні стратегічних напрямків розвитку закладу і, тих прогнозованих результатів, які будуть відображати новий рівень якості всієї освітньої системи, освітніх послуг, результатів освіти.

Система управління якістю освіти є тим механізмом, який дозволяє не тільки визначити стратегію діяльності закладу середньої освіти по досягненню нової якості освіти, а й тактику реалізації даного процесу на практиці, з урахуванням того, що: якість середньої освіти виступає в ролі загального критерію результативності функціонування закладу, тобто має прогнозуватися, проектуватися і плануватися, як стратегія розвитку закладу; управляти якістю освіти, означає – створити дієві механізми, здатні забезпечити сталий і продуктивний розвиток закладу, відповідно до запитів всіх суб'єктів освітнього процесу і основними напрямками концепції модернізації загальної освіти.

Аналіз педагогічної та наукової літератури, основні розробки науковців з проблеми управління якістю освіти у закладах середньої освіти надають підстави виявити суперечності між застарілою системою управління якістю освіти у закладі загальної середньої освіти та впровадженням якісно нових шляхів підвищення якості освіти через модернізовану роботу керівника. Це в свою чергу, дає можливість зробити висновок, що проблема управління якістю загальної середньої освіти є найбільш актуальною серед питань сучасної освіти. Її актуальність викликана потребами забезпечення конкурентоспроможності випускників закладів середньої освіти.

Отже, якість освіти – найважливіший показник успіху закладу освіти і тому управління ним стає пріоритетним у роботі адміністрації. Наявність систем управління якістю освіти в закладах середньої освіти дозволить у майбутньому вирішити задачу перенесення центру ваги з процедур зовнішнього контролю якості та оцінки результатів освітнього процесу на використання результатів внутрішнього контролю та самооцінки.

Список використаних джерел:

1. Булах І. Є. Якість освіти та управління нею: головні показники визначення якості освіти / І. Є. Булах // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 1 (8). – С. 71-74.
2. Закон України «Про освіту»: за станом на 28 вер. 2017 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ: Парлам. вид-во, 2017. – 189 с.
3. Казаков В. Г. Якість освіти / В. Г. Казаков. – Оренбург, 2001. – С. 38.
4. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування і розвитку сучасних систем освіти / О. І. Ляшенко // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 1 (46). – С. 5-12.
5. Поташник М. М. Управління якістю освіти / М. М. Поташник, Е. А. Ямбург, Д. Ш. Матрос. – М.: Педагогічне товариство, 2000. – 448 с.
6. Талих А. Предмет моніторингу – якість освіти. / А. Талих. – М., 2009. – № 3. – С. 13.

Скорнякова О.В.

стажист-дослідник,

Університет менеджменту освіти

ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙ

Успіх будь-якого закладу освіти визначається його популярністю на ринку освітніх послуг, його конкурентоспроможністю. Одним із головних факторів, які впливають на абітурієнтів під час вибору навчального закладу, є імідж цього закладу – кількість сталих якостей, які створюють певний образ – бренд у свідомості певної цільової аудиторії. Поняття «імідж» впродовж останніх десятиліть стало предметом суспільної уваги і наукового аналізу.

Імідж формується через дію навчального закладу на зовнішнє і внутрішнє середовище. Ця дія може бути організованою і цілеспрямованою (за допомогою реклами, зовнішнього оформлення приміщень, прийомів діяльності педагогічного колективу) або спонтанною і неконтрольованою (за допомогою тих же засобів, але за відсутності зваженої стратегії дій).

На основі аналізу досліджень, власного спостереження, можна виділити важливі компоненти, вплив на які і сприяє формуванню іміджу закладу освіти